

บทคัดย่อ

เมืองหาดใหญ่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ลุ่มน้ำท่วมถึงของกลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา มีสภาพภูมิอากาศเป็นแบบมรสุมเขตร้อน โดยลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีฝนในช่วงเดือนตุลาคมถึงมกราคม เป็นช่วงที่มีปริมาณฝนตกมากที่สุดและทำให้เกิดน้ำท่วมอยู่เนืองๆ โดยเหตุการณ์น้ำท่วมครั้งใหญ่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2531, 2543 และ 2553 การบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือในอดีตนั้น มุ่งเน้นไปที่การให้ความช่วยเหลือประชาชน ซึ่งทำได้ไม่ทั่วถึง เนื่องจากจำนวนประชากรในพื้นที่ที่มีอยู่มาก และยิ่งไปกว่านั้นเมื่อเกิดน้ำท่วม หน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานของเมืองหาดใหญ่ (เช่น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคหาดใหญ่ หรือ โรงพยาบาลหาดใหญ่) ก็ถูกตัดขาดจากการดำเนินการหลักในการให้บริการประชาชน เนื่องจากพื้นที่ตั้งของหน่วยงานดังกล่าวก็ถูกน้ำท่วมด้วย ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้ไม่ได้รับการช่วยเหลือใดๆ จากหน่วยงานอื่นๆเลย ทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามปกติและเป็นผลให้ประชาชนและเมืองหาดใหญ่ไม่สามารถกลับเข้าสู่สภาวะปกติได้โดยเร็วภายหลังการเกิดน้ำท่วม ในโครงการนี้ ได้ทำการศึกษาเพื่อบริหารจัดการอุทกภัยของโครงสร้างพื้นฐานหลักของเมืองหาดใหญ่แบบบูรณาการ หน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานหลักของเมืองหาดใหญ่ที่ถูกคัดเลือกเข้าร่วมโครงการรวม 21 หน่วยงาน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ หน่วยงานที่ประสบอุทกภัยรวม 8 หน่วยงาน และหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือในช่วงเกิดอุทกภัยรวม 13 หน่วยงาน โดยจัดให้มีการบูรณาการทรัพยากรร่วมกันในช่วงเกิดอุทกภัย โดยให้หน่วยงานที่น้ำไม่ท่วม และมีทรัพยากรมาช่วยหน่วยงานที่ถูกน้ำท่วม เพื่อให้โครงสร้างพื้นฐานหลักของเมืองสามารถดำเนินการหลักได้นานที่สุดในช่วงก่อนเกิดอุทกภัย และกลับมาดำเนินการปกติได้เร็วที่สุด ภายหลังเหตุการณ์เข้าสู่สภาวะปกติ

แผนบูรณาการทรัพยากรระหว่างหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานหลักที่พัฒนาขึ้นพบว่า ทรัพยากรที่มีอยู่ของหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือในช่วงเกิดอุทกภัย ยกตัวอย่างเช่น รถบรรทุก เครื่องสูบน้ำ และกระสอบทราย เป็นต้น สามารถใช้ในการให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงานที่ประสบอุทกภัยได้อย่างเพียงพอทั้งหมดหรือ 100% และยังมีเหลือสำหรับการจัดสรรเพิ่มเติมสำหรับหน่วยงานอื่นที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ

การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการและการบูรณาการการจัดการอุทกภัยร่วมกันของหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานหลักของเมืองหาดใหญ่ นอกเหนือจากการได้ประโยชน์โดยตรงจากการบูรณาการแล้ว ยังก่อให้เกิดความร่วมมือในการติดต่อประสานงานกันของหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานหลักของเมือง ในช่วงการเกิดอุทกภัยภายในพื้นที่รับผิดชอบร่วมกัน เป็นผลให้เกิดการบริหารจัดการอุทกภัยของเมืองหาดใหญ่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำหลัก : หาดใหญ่, โครงสร้างพื้นฐานหลัก, แผนรับมืออุทกภัย, การบูรณาการ

Abstract

Hat Yai city is located on the flood plain of the U-Tapao watershed. With tropical monsoon climate, the period of October to December is referred to as Northeast Monsoon season. Due to heavy rainfall in this period of year, flood events have been taken place from time to time. In addition, the city experienced big floods in 1988, 2000, and 2010. In the past, aids from everywhere focused on helping the residents; however, the city's main agencies (i.e., Hat Yai Provincial Electricity Authority or Hat Yai Hospital) which were also flooded, had no support from any authorities. Therefore, these main agencies cannot provide services to the people resulting, essentially, in late recovery of the city from the flood. The objective of this study was to develop an integrated flood management plan among the city's main agencies both inside and outside flood prone areas. The idea was to have the main agencies outside the flood prone area providing aids to the flooded agencies. There are 21 agencies willing to participate in this project, among them, eight are flooded agencies and 13 are located out of flood prone areas.

According to the integrated flood management plan developed, there are 100% adequate resources (i.e., trucks, water pumps, and sand bags).that can be shared among the participating agencies to handle and recover from the upcoming floods. Furthermore, there are extra resources available for other agencies upon requested. During the process of developing the integrated flood management plan, representatives from every agency who attended the workshops had a chance to work together as a team. This would benefit the future collaboration among the agencies and resulting in better performance during the next flood events.

Keywords: Integrated flood management plan, Hat Yai city, Main infrastructure, Main agencies.